

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15

Tel: 443-5573/33104

Fax: 443-5733/33133

E-mail: orfkezeseto@orfk.police.hu

Szám: 29000–105/739- /2012. P.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárásban – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 130/2013. (IV. 30.) számú állásfoglalása megállapításaira – a panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdés *aa*

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közzétételétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a bírósághoz is elő lehet terjeszteni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326. § (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdés *a*

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos 2012. július 01-jén kelt panaszában előadta, hogy 2012. június 29-én 23:17 óra körüli időben Budapesten, a XIII. kerületi Alsó Rakparton, a járdán haladt társaival. 23:25 órakor érkeztek meg a Margit híd Pesti hídfőjéhez. A híd alatti részen mintegy 30 rendőr – az intézkedés tényének és céljának közlése nélkül – igazoltatás alá vonta a csoportot. Egy rendőr a csoport tagjainak igazolványait összegyűjtötte, nevét, azonosító számát nem közölte. A rendőrökön nem volt tépőzárás azonosítószám, a fém jelvényen levő kisméretű számok a megvilágítási körülmények miatt nem voltak olvashatók. Az intézkedés során átvizsgálták a csoport tagjainak ruházatát és táskáját is. A panaszos sérelmezte, hogy táskája tartalmát a koszos aszfaltra kellett kitennie. A panaszos előadta, hogy telefonjából az akkumulátort nem akarta kivenni, mert jogellenesnek tartotta a rendőrök cselekményét, de az agresszív, fenyegető módon viselkedő rendőrök által keltett kényszer és zsarolás hatására, akarata ellenére eltúrta telefonja szétszedését és az IMEI szám rögzítését. A panaszos előadása szerint az intézkedés 2012. június 30-án 0:04 óráig tartott. A panaszos előadta továbbá azt is, hogy ő maga nem észlelte, hogy adatait a Schengeni Információs Rendszerből (a továbbiakban: SIS), körözési nyilvántartásból lekérdezték volna, ezért – véleménye szerint – ismeretlen okból készletező adatgyűjtést folytattak a rendőrök. A panaszos igazolványát visszaadó rendőr a panaszos kérésére nem közölte nevét, azonosító számát.

A panaszos 2012. július 11-én kelt beadványában fenti panaszát kiegészítette. Előadta, hogy *„az intézkedés alatt egy gumikesztyűt viselő, rendőrnek látszó személy egyesével mindenkit – köztük engem is – a nemi szervem körül és a zsebeimben turkált és tapogatott, majd a farmeromat és a boxeralsómat széthúzva a végbélnyílásomba is belenézett.”*. A panaszos ezt kirívóan kegyetlen, emberi méltóságot súlyosan sértő, szükségtelen és aránytalan rendőri intézkedésnek érezte és szexuális zaklatásként élte meg. Előadta továbbá, hogy a több mint háromnegyed órás intézkedés alatt a csoport személyi igazolványait – a látókörükből kivonva – egy mikrobuszban tartották, és mindenkiről teljes személyleírást rögzítettek annak ellenére, hogy tudomása szerint további intézkedésre nem került sor.

A beadványban foglaltak szerint a panaszos sérelmezi:

- a rendőri intézkedés jogalapját;
- az intézkedés ténye és célja, valamint az intézkedő rendőrök neve és azonosító száma közlésének elmaradását;
- a rendőrök részéről a tépőzárás azonosítószám viselésének hiányát;
- telefonja IMEI számának rögzítését;
- a rendőrök agresszív, fenyegető magatartását;
- hogy a ruházat és csomag átvizsgálás során személyes tárgyait a koszos aszfaltra kellett kitennie;
- a ruházatátvizsgálás szeméremszétsérvő módját és a testüreg vizsgálatot;
- a rendőrök részéről készletező adatgyűjtés folytatását;
- adatai, teljes személyleírása igazoltató lapon történt rögzítését;
- az intézkedés időtartamának aránytalanságát.

II.

A Panasztestület amiatt, hogy a panaszosnak a táska tartalmát az aszfaltra kellett kiraknia, a panaszos emberi méltóságának sérelmét, míg a mobiltelefon elvétele és adatainak rögzítése miatt a tisztességes eljáráshoz és a személyes adatok védelméhez fűződő joga súlyos sérelmét állapította meg. A Panasztestület ez utóbbi megállapítása kapcsán arra az álláspontra helyezkedett, hogy a jogszerűtlen adatrögzítéssel töltött idő aránytalan sérelmet okozott a panaszosnak, amely érintette a tisztességes eljáráshoz való jogát. A panasz többi pontjában az alapjog sérelmét nem tartotta megállapíthatónak.

A Panasztestület megküldött állásfoglalására figyelemmel hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, valamint az Rtv. 93/A. § (6) és (7) bekezdésén alapul.

III.

A vizsgálat során az alábbi bizonyítékok alapján állapítottam meg a döntésem alapjául szolgáló tényállást.

- 2012. július 1-jén kelt panasz (2 lap);
- 2012. július 11-én kelt panasz-kiegészítés (2 lap);
- a Budapesti Rendőr-főkapitányság (BRFK) Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Járőrszolgálati Osztály vezetőjének 01000/41873-1/2012. ált. számú jelentése (1 lap);
- a BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Járőrszolgálati Osztály Kutyás Alosztály r. zászlósának 01000/41873-5/2012. ált. (01000/77665/2012. id.) számú jelentése (2 lap);
- a BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Járőrszolgálati Osztály vezetőjének 01000/41873-6/2012. ált. (01000/78106/2012. id.) számú jelentése (2 lap);
- a BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Járőrszolgálati Osztály vezetőjének 01000/69793/2012. id. (01000/39550/2012. ált.) számú jelentése (4 lap);
- a BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Járőrszolgálati Osztály vezetőjének 01000/73337/2012. id. (01000/41829-1/2012. ált.) számú jelentése (8 lap);
- a BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Járőrszolgálati Osztály vezetőjének 01000/39550-2/2012. ált. számú jelentése (4 lap);
- a BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Járőrszolgálati Osztály vezetőjének 01000/81147/2012. id. (01000/39550-6/2012. ált.) számú jelentése (6 lap);
- a BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztály vezetőjének 01000/78051/2012. id. számú tájékoztatása (2 lap);
- az intézkedésben részt vevő rendőrök 01000/63989/2013. id., 01000/64114/2013. id., 01000/64117/2013. id., 01000/64346/2013. id., 01000/64349/2013. id., 01000/64348/2013. id. számú jelentései (6 lap);
- Budapest Rendőrfőkapitánya által kiadott, 01000/32653-1/2012. ált. számú egyedi utasítás (2 lap);
- 1 db ARF formátumú rádióforgalmazás hanganyagát tartalmazó 45/905 számú adathordozó;

- BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály állományába tartozó R. A. r. törzsőrmester által rögzített felvétel (1 db DVD);
- a Készenléti Rendőrség állományába tartozó S. É. r. őrmester által rögzített felvétel (1 db DVD).

IV.

1. Az intézkedés jogalapja.

Az Rtv. 30. § (1) bekezdése szerint „A rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítására, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.”. A (2) bekezdés szerint „A rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.”. Az Rtv. 30. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „A rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.”.

A fővárosban 2012. június 27-től július 1-jéig került megrendezésre az EuroGames 2012 Budapest elnevezésű sportrendezvény, majd július 1-8. között a hagyományos Meleg, Lesbikus, Biszexuális és Transznemű Fesztivál. A korábbi években a másságukat nyíltan felvállaló résztvevőket ért atrocitásokra tekintettel Budapest Rendőrfőkapitánya a 2012. június 27-től július 08-ig tartó rendezvény biztosításával kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtására 01000/32653-1/2012. ált. számú egyedi utasításában – az Rtv. 30. § (1) és (3) bekezdése alapján – 2012. június 25-én 00:00 órától július 08-án 24:00 óráig Budapest területére fokozott ellenőrzést rendelt el.

A 2012. június 29-én 20:00-08:00 óra közötti időben a 01700-1/119/2012. RTÜK. Számú végrehajtási terv alapján közrendvédelmi szolgálatot ellátó mobilcsoport 23:20 óra körül utasítást kapott egy szélsőséges csoport felkutatására, amely bűnügyi információk szerint meg kívánták zavarni a rendezvény résztvevőinek szervezett, éppen abban az időben zajló hajókirándulást. A csoportot – amelynek tagja volt a panaszos is – kb. 23:30 órakor a Margit híd pesti hídfője mellett találták meg, majd tagjait intézkedés alá vonták.

Tekintettel arra, hogy az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint „a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak”, ezért az említett információ alapján fennállt a rendőrség intézkedési kötelezettsége a rendezvényen részt vevők biztonságának garantálása érdekében. **Az elrendelt fokozott ellenőrzés keretében a panaszos igazoltatására, valamint ruházatának és csomagjának átvizsgálására indokoltan, az Rtv. hivatkozott rendelkezései alapján került sor, ezért a panaszt elutasítom.**

2. A rendőri fellépés módja és az azonosítási kötelezettség elmulasztása.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés szerint „*A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.*”

A panaszos beadványa szerint a rendőrök az intézkedés tényének és céljának közlése nélkül intézkedtek a panaszossal, valamint a társaságában lévő személyekkel szemben, az igazolványokat összegyűjtő rendőr a jelenlévőkkel nem közölte nevét, azonosító számát.

A BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Járőrszolgálati Osztály vezetőjének 01000/39550-2/2012. ált. számú jelentésében, valamint a 01000/41829-1/2012. ált. számú parancsnoki kivizsgálásban foglaltak alapján a rendőri egység tagjai az intézkedés megkezdésekor közölték az intézkedés alá vont személyekkel, hogy fokozott ellenőrzés keretében került sor az igazoltatásra, valamint a ruházatátvizsgálásra. A BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Járőrszolgálati Osztály vezetőjének 01000/39550-6/2012. ált. számú jelentése továbbá utal arra, hogy a helyszínen jelen lévő és intézkedés alá vont személyek közül többen éltek panasszal, ezek kapcsán több kérdés kivizsgálása megtörtént. A jelentés utal S. F. panaszbeadványára, ami tartalmazza, hogy a rendőrök az intézkedés megkezdése során közölték velük, hogy fokozott ellenőrzés keretében kerül sor az igazoltatásra, valamint a ruházat átvizsgálására.

A Készenléti Rendőrség állományába tartozó S. É. r. őrmester által készített videofelvételen több esetben hallható, ahogyan több rendőr a nevét és rendfokozatát közli, illetve tájékoztatást ad a panasz előterjesztésének helyéről, határidejéről.

A panaszos – mint az beadványából is kiderül – egy csoport tagja volt. Az intézkedés megkezdésekor a rendőrök kommunikációjának címzettje az intézkedés alá vont személyek egész csoportja volt, a közléseknek és tájékoztatásoknak ezért nem kellett minden egyes személy fele külön-külön megtörténnie.

Az intézkedésben részt vevő rendőrök 01000/63989/2013. id., 01000/64114/2013. id., 01000/64117/2013. id., 01000/64346/2013. id., 01000/64349/2013. id., 01000/64348/2013. id. számú jelentései egybehangzóan rögzítik, hogy az intézkedés megkezdésekor H. Zs. r. főhadnagy jól érthetően és hangosan közölte a rendőri intézkedés tényét és célját, továbbá nevét, beosztási helyét és azonosító számát.

Tekintettel arra, hogy a panaszos állítását alátámasztó bizonyíték nem merült fel, valamint arra, hogy a közokiratnak minősülő rendőri jelentések és a helyszínen jelen lévő S. F. nyilatkozata a panaszos állítását cáfolta, ezért a panaszt e tekintetben is elutasítom.

3. A rendőrök részéről a tépózárás azonosítószám viselésének hiánya.

A panaszos kifogásolta, hogy a rendőrökön nem volt tépózárás azonosítószám, a fém jelvényen levő kisméretű számok pedig a megvilágítási körülmények miatt nem voltak olvashatók.

Az Rtv. 20. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye igazolja.

Az egyenruha viselésének szabályait a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról, valamint a különleges foglalkoztatási állomány ruházati-, fegyverzeti-, kényszerítőeszköz és világítástechnikai felszereléséről szóló 71/2011. (XII. 31.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) tartalmazza, az 54. § a szolgálati azonosító jelvény, míg az 55. § a hímzett azonosító viselésének követelményeit határozza meg. A 01000/73337/2012. id. számú jelentés szerint a panaszolt intézkedést megelőzően, az eligazítás során az egyenruhás állomány öltözete ellenőrzésre került. Az időjárásra tekintettel az állomány zubbonyt nem viselt, a szolgálati azonosító jelvények a bevetési póló bal mellrészén e célra elhelyezett zsebtakarón voltak elhelyezve. Ezt a tényt a panaszos is megerősíti, amikor beadványában leírja, hogy a fém jelvényeken lévő számokat a fényviszonyok miatt nem tudta leolvasni. A BM rendelet 55. §-a szerint a bevetési póló nem tartozik azon egyenruházati termékek közé, amelyen kötelező jelleggel el kell helyezni a hímzett azonosítót. **Az intézkedő rendőrök a hatályos normák szerint viselték a bevetési ruházatukat és azok kiegészítőit, ezért a panaszt elutasítom.**

4. A telefon IMEI számának rögzítése.

Magyarország Alaptörvénye 46. cikk (1) bekezdése szerint a „*rendőrség alapvető feladata a bűncselekmények megakadályozása, felderítése, a közbiztonság, a közrend és az államhatár rendjének védelme.*”

Az Rtv. 17. § (1) bekezdése szerint a „*rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.*”

A fokozott ellenőrzést elrendelő egyedi utasítás szerint a beosztott állomány feladata szűrőpróbaszerű igazoltatások, ruházat átvizsgálások végrehajtása volt. Ennek keretében az intézkedés alá vont személyek mobiltelefonjait – azok IMEI száma alapján – a rendőrök ellenőrizték a tárgyközvetlen rendszerben. Ehhez – a készülék beazonosítása céljából – nyilvánvalóan szükség volt a panaszos telefonjának IMEI számára. A közvetlen rendszer funkcióját tekintve a valamely jogsértő cselekménnyel érintett ingó dolgok megtalálása érdekében működik. Ennek alkalmazása a rendőr részéről kétség kívül – a rendőrség alapvető feladatának – a közrend megóvásának érdekében történik. Az ellenőrzés – a fent írt eljárás miatt – szükségképpen korlátozza a tulajdonhoz fűződő jogokat, azonban azt törvényesen teszi. **Az intézkedés mögöttes jogalapját a fokozott ellenőrzés hatályának ténye szolgáltatta, ezért a panasz alaptalan.**

5. A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök agresszív, fenyegető módon viselkedtek.

A rendelkezésre álló videofelvételek alapján megállapítható, hogy a rendőrök hangneme az intézkedés során végig udvarias és kulturált volt. **A panaszt ezért elutasítom.**

6. A ruházat, csomag átvizsgálás során személyes tárgyait a koszos aszfaltra kellett tennie.

A panaszos elmondása és a rendőrségi felvételek egyaránt bizonyítják, hogy a panaszos ruházatának átvizsgálása során a nála lévő tárgyakat a földre kellett helyeznie. Az intézkedés

a rakpart Margit híd alatti területén történt, a járdán. Az átvizsgálás érdekében a panaszost a rendőrök a jelenleg elfogadott intézkedéstaktikai módszernek megfelelően a falhoz kísérték, ahol zsebeit és a nála lévő csomag tartalmát kipakoltatták.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt, alapelvi szintű rendelkezés szerint *„a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonszükségletet közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”*

Annak megítélése, hogy az intézkedés módja összhangban van-e az Rtv. 31. § (2) bekezdésének rendelkezésével, objektív tények alapján lehetséges. Ugyanakkor a *„komfortérzet”* szubjektív, minden személy esetében más jelentő körülmény, melyet a rendőr csak rendkívül méltányolható esetekben – betegség, sérülés, idős kor – esetén vehet figyelembe. Ilyen személyek tekintetében ugyanis az intézkedés kockázata – az ellenszegülés, támadás veszélye – is sokkal kisebb, azaz az intézkedéstaktikailag ajánlott, az intézkedés biztonságát szolgáló szakmai fogásoktól ilyenkor minimálisan, illetve a szükséges mértékben el lehet térni.

Az objektív körülmények vizsgálata során a hatóság annak értékelését végezte el, hogy a járdára pakolás a panaszosnak milyen fokú sérelmet, avagy ésszerűen mérlegeléssel felismerhető kockázatot jelentett. A kockázatok között a károkozás lehetőségét, illetve a sérülés vagy betegség lehetőségét mérlegelte a hatóság, a rendőr által is érzékelhető szempontok alapján. Ennek során azt vizsgálta, hogy a rendőrnek a helyszínen tapasztalható körülmények alapján ésszerűen kellett-e valamely kockázati tényező emelt szintű mértékére következtetnie, ezért az intézkedéstől eltekinteni, vagy annak helyszínénél más területet kijelölni.

A járda híd alatti része, ahová a panaszos a nála lévő tárgyakat pakolta, nem volt szemetes, nem volt vizes, illetve nedves – a rendőrségi felvétel tanúsága szerint –, az járvány vagy fertőzés miatt sem volt a közforgalom elől elzárva. Önmagában tárgyaknak a földre rakása az általános közvélekedés szerint nem jelent jelentős fertőzésveszélyt, kivéve élelmiszer esetén. A jelen esetben a panaszos által letett dolgok között – egy póló és egy nadrág, több újság és egyéb papírok, fényképezőgép, valamint igazolványok tokban – élelmiszer nem volt. A felvételen is látható, hogy a járda minősége, illetve az ott elhelyezett műtárgyak – nem lévén ilyen – sérülést nem okozhattak, a vagyoni kár emelt szintű kockázatára sem kellett számítani a helyszínt szemügyre véve. A videofelvétel tanúsága alapján a panaszos a saját táskájával kapcsolatban ugyanakkor megjegyezte, hogy az *„Teli van szeméttel.”*

Ezek alapján megállapítottam, hogy e rendőri intézkedés során – a tárgyak földre téételét értve ez alatt – a panaszost olyan ésszerű kockázatnak tette ki a rendőr, melyről a helyszínen tapasztalt körülmények alapján okkal feltételezte, hogy az nem haladta meg azt a szintet, melyet a panaszos Önként vállalt azzal, hogy a járdán az intézkedés helyszínére gyalogosan ment, ott tartózkodott. **Az intézkedést a panaszos kétség kívül érezhette kényelmetlennek, kellemetlennek, azonban ez a tény önmagában – sérelem, avagy az ésszerűnél nagyobb veszély, kockázat fennállása hiányában – nem jelenti az Rtv. 2. § (1) bekezdésben foglalt előírások megsértését. Ezért a panasz e részében alaptalan.**

7. A ruházatátvizsgálás szeméremsértő módja és a testüreg vizsgálat.

A panaszos a panasz-kiegészítésében előadta, hogy *„az intézkedés alatt egy gumikesztyűt viselő, rendőrnek látszó személy egyesével mindenkit – köztük engem is – a nemi szervem körül és a zsebeimben turkált és tapogatott, majd a farmeromat és a boxeralsómat széthúzva a végbélnyílásomba is belenézett.”*

Az Rtv. 30. § (3) bekezdése alapján végrehajtott ruházatátvizsgálás módjára vonatkozó előírást az Rtv. 31. § (2) bekezdése annyiban tartalmaz, hogy az nem történhet szeméremsértő módon, illetve azt lehetőség szerint az átvizsgált személlyel azonos nemű személy végezheti.

A panaszos által előadottakkal kapcsolatban megjegyzem, hogy az Rtv. 18. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy *„A rendőrségi fogdába történő befogadáskor, amennyiben a rendelkezésre álló adatokra, illetve a befogadás körülményeire vagy a fogvatartott viselkedésére tekintettel alapos okkal feltételezhető, hogy a fogvatartott saját vagy más életének, testi épségének veszélyeztetésére alkalmas tárgyat tart magánál, az élet, testi épség védelme, továbbá a bűncselekmény megelőzése érdekében a fogvatartott testét, erre vonatkozó előzetes figyelmeztetést követően – a testüregekre is kiterjedően – át kell vizsgálni.”* A törvény a testüreg átvizsgálásra tehát *„a rendőrségi fogdába történő befogadáskor”*, megfelelő indokkal lehetőséget ad, de ez a felhatalmazás nyilvánvalóan nem vonatkozik egy híd alatt, számos intézkedés alá vont személy jelenlétében foganatosított ruházatátvizsgálásra.

A rendelkezésre álló videofelvétel alapján – amely a panaszos ruházatátvizsgálását végig rögzíti – egyértelműen és kétségtelenül megállapítható, hogy az nem a panaszos által leírt módon történt. Sz. Z. r. zászlós 01000/77665/2012. id. számú jelentése szerint a ruházatátvizsgálások végrehajtása során higiéniai okokból – az intézkedés alá vont személyek számára tekintettel – orvosi gumikesztyűt viselt, ami az említett személyek, valamint az intézkedő rendőr egészségügyi védelmét szolgálta. A ruházatátvizsgálást a panaszossal szemben is a r. zászlós hajtotta végre, az intézkedéstaktikai képzések során elsajátított technikák alkalmazásával. Az intézkedés alá vont személyeket az átvizsgálást megelőzően egyenként tájékoztatta az intézkedés tényéről, majd felszólította őket, hogy a ruházatukban, zsebeikben, csomagjaikban lévő eszközöket, tárgyakat vegyék elő és mutassák be. A tényleges ruházatátvizsgálás ezt követően történt meg. Amelynek során a r. zászlós sem a panaszos, sem más személy ruházatát nem bontotta meg, senki nem vett le magáról semmit, és az öltözék mindenkin pontosan úgy maradt, ahogyan azt az intézkedést megelőzően viselte. A ruházatátvizsgálás kiterjedt a zsebekre és a teljes öltözetre, így azt a testhajlatoknál és a szemérem körüli részeknél (hónaljak, combok belső oldala) is végrehajtották, azonban az intézkedés egyáltalában nem szeméremsértő vagy megalázó módon zajlott le. A r. zászlós az átvizsgálás közben a testhajlatok és különböző ruhadarabok átvizsgálását megelőzően is tájékoztatta az intézkedés alá vont személyeket arról, hogy mely ruhadarab és testhajlat átvizsgálása fog következni. Testüreg átvizsgálására az intézkedés során nem került sor.

A fentiek alapján megállapítom, hogy a ruházatátvizsgálás a jogszabályban előírtaknak megfelelően, szakszerűen került végrehajtásra, ezért az annak módja miatt, valamint a testüreg vizsgálat miatt tett panaszt elutasítom.

8. A rendőrök részéről történt készletező adatgyűjtés.

A panaszos előadta, hogy nem észlelte, hogy bármelyik rendőr az adatait a Schengeni Információs Rendszerben, vagy a körözési információs rendszerben lekérte volna, ezért – véleménye szerint – a rendőrök készletező adatgyűjtést folytattak.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 25. § (1) bekezdés alapján „Az igazoltatás során a rendőr elkéri az igazoltatott személyazonosító igazolványát vagy egyéb, a személyazonosságot hitelt érdemlően igazoló okmányát. Ha az okmány valódisága vagy az igazoltatott személyazonossága kétséges, a rendőr ellenőrző kérdéseket tehet fel, felszólítja az igazoltatott személyt adatainak bemondására, a bemondott adatokat az okmánnyal összehasonlítja. Az intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési információs rendszerben, valamint – szükség szerint – a személyi adat- és lakcím nyilvántartásban vagy az okmány-nyilvántartásban.”.

H. ZS. r. főhadnagy jelentése szerint az erre kijelölt állomány – a lekérdezés céljából összegyűjtött személyazonosító okmányok adatai alapján – az intézkedés alá vont személyek és egyéb adatok KIR, illetve SIS rendszerben történő ellenőrzését végrehajtotta, a körözési rendszerben találatot nem jelentettek. A panaszos elmondása és a rendőri jelentésben foglaltak egymást ki nem záró körülmények, hiszen a panaszos az utcán nem észlelhette a lekérdezés folyamatát. Előadása és a felvételek tanúsága szerint is a személyi igazolványokat, valamint a telefonok számát a rendőrök az intézkedés közvetlen helyszínéről elvitték. Erre a személyes adatok védelme érdekében került sor, a lekérdezéshez szükséges ideig, hogy annak végrehajtás során az említett adatokat jogosulatlan személy ne ismerhesse meg.

Tekintettel arra, hogy a panaszos állítását alátámasztó bizonyíték nem merült fel, valamint arra, hogy a közokiratnak minősülő rendőri jelentések tartalma szerint a nyilvántartásokban az ellenőrzés megtörtént, a panaszt e tekintetben elutasítom.

9. Az adatok, illetve a teljes személyleírás igazoltató lapon történt rögzítése.

A Szolgálati Szabályzat 25. § (2) bekezdése alapján „Az igazoltatás során meg kell állapítani az igazoltatott személyazonosságát, és – akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják – az igazoltató lapon rögzíteni kell az igazoltatottak az Rtv. 29. § (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát.”.

Az adatok Rk. lapon rögzítését az intézkedés időpontjában elrendelt fokozott ellenőrzés – mint a törvénybe foglalt egyéb körülmény – indokolta. Az igazoltató lap nem tartalmazza a panaszos személyleírását, csupán ruházatát – „barna, szürke kockás ing, kék farmernadrág, fekete Nike sportcipő” – írja le, ami a panaszos rendőrségi videofelvételeken történő esetleges későbbi beazonosíthatóságát szolgálta. **A panaszt a leírtakra tekintettel elutasítom.**

10. Az intézkedés időtartama.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.”.

A panaszban foglaltak, a videofelvételen rögzítettek, valamint a 01000/81147/2012. id. számú jelentés tanúsága szerint az intézkedés a csoporttal szemben – amelynek a panaszos is tagja volt – körülbelül 23:25 órától 00:05 percig, tehát 40 percen át tartott. Ezen időtartam alatt a rendőrök 14 személyt igazoltattak, akiknek lekérdezték az adatait, átvizsgálták a csomagjait és a ruházatát, továbbá rögzítették mobiltelefonjaik IMEI számát. **Az intézkedés a minimálisan szükséges ideig tartott, az nem volt aránytalan, ezért a panaszt e tekintetben elutasítom.**

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

A panaszos beadványában előadta, hogy a panaszában részletezett eljárást a rendőrök által sérelmére elkövetett hivatali visszaélésnek, jogellenes fogvatartásnak és személyes adattal visszaélésnek tartja, ezért kérte panaszának egy példányát az illetékes Budapesti Nyomozó Ügyészség felé továbbítani.

A Budapesti Nyomozó Ügyészség tájékoztatása szerint a Nyom. 1243/2012. számon személyes adattal visszaélés büntette, hivatali visszaélés büntette, valamint aljas indokból vagy aljas célból elkövetett jogellenes fogvatartás büntette miatt folytatott nyomozást 2013. május 09-én a büntetőeljárásról szóló törvény 190. § (1) bekezdésének a) pontja alapján – mivel a cselekmény nem bűncselekmény – megszüntette.

V.

A Panasztestületnek a telefon IMEI kódjának rögzítésére, a ruházatátvizsgálás módjára (tárgyak aszfaltra helyezése), valamint az intézkedés időtartamára vonatkozóan tett megállapításival a határozat IV. részében kifejtett indokok alapján nem értek egyet.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikke, IV. cikke, XXIV. Cikke, 46. cikk (1) bekezdése;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 35. § (1) bekezdése, 100. § (1) bekezdés a) pontja valamint a (2) bekezdése, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, 15. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdése, 17. § (1) bekezdése, 20. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése, 30. § (1)-(3) bekezdései, 31. § (2) bekezdése, 92. § (1) bekezdése, a 93/A. § (6), (7) és (9) bekezdései;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 25. § (1) és (2) bekezdései;
- a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról, valamint a különleges foglalkoztatási állomány ruházati-, fegyverzeti-, kényszerítőeszköz és világítástechnikai felszereléséről szóló 71/2011. (XII. 31.) BM rendelet 54. §-a és 55. §-a.

Budapest, 2013. július 10.

**Papp Károly r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**